

Lausunnon antaja: Keliakialiitto, Minna Halve

diaarinumerot VN/8392/2019 ja STM079:00/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta

2 a § Maksun periminen / Uttag av avgif

Asiakkaalle lähetetystä laskusta täytyy käydä ilmi mitä käyntiä tai toimenpidettä lasku koskee. Laskutettavat tapahtumat täytyy olla yksilöitynä laskuun. Laskun mukana tulee olla ohjeet siitä, kuinka laskuun voi hakea oikaisua.

Asiakasmaksut ovat suuri syy ihmisten taloudellisiin ongelmiin ja ulosottoon ajautumiseen. Asiakkaalle täytyy antaa tieto mahdollisuudesta maksujen alentamiseen tai perimättä jättämiseen sekä ohje, kuinka tilanteessa toimitaan.

2 b § Päättös maksukyvyn mukaan määräytyvästä maksusta / Beslut om avgift som bestäms enligt betalningsförmågan

3 § Käyttämättä jätetystä palvelusta perittävä maksu / Avgift för oanvänd service

Käyttämättä jätetyistä palvelusta voidaan ja pitääkin laskuttaa. Turhaan käyttämättä jääneet ajat pitkittävät jonoja ja terveydenhuollon niukat resurssit jäävät käyttämättä. On kuitenkin tärkeää kuunnella asiakkaan selvitys asiasta ja otettava huomioon kokonaistilanne mm. muistisairaudet.

Palveluntuottajan tulee huolehtia, että asiakkaalla on tieto varatusta ajasta kohtuullisen ajoissa, jotta hänellä on mahdollisuus järjestää saapuminen varatulle ajalle.

5 § Maksuttomat terveyspalvelut / Avgiftsfria hälsovårdstjänster

Keliakialiitto kannattaa maksuttomia hoitajavastaanottoja. Maksuttomilla vastaanottokäynneillä varmistetaan, että hoitoon hakeutuminen ei jää toteutumatta taloudellisista syistä. Hoitajien maksuttomat vastaanottokäynnit mahdollistavat tutkimusten ja hoidon aloituksen sekä hoidonohjauksen. Myös monen pitkäaikaissairauden kontrollikäynnit toteutuvat nykyään hoitajan vastaanotolla.

Katsomme, että myös perusterveyshuollon lääkärivastaanotot tulisi olla maksuttomia. Jotta käyntimäärät ja sen myötä kuormitus lääkärin vastaanotolle ei kasvaisi kohtuuttomaksi, toimisi hoitajan vastaanotto tilanteen ja lääkärinhoidon tarpeen arviointikanavana.

Maksujen perimisessä tulisi olla yhtenäinen käytäntö riippumatta asiakkaan asuinpaikkakunnasta. Kuntien erilaiset käytännöt asettavat asiakkaan eriarvoiseen asemaan asuinpaikkakuntansa perusteella. Näin tapahtuu jo perittävien maksujen kohdalla. Vastaanottokäyntien suuruus vaihtelee samoin maksuttomien käyntien tarjoaminen.

6 a § Maksukatto / Avgiftstak

Paljon terveyspalveluita käytävällä henkilöllä syntyy paljon asiakasmaksuja. On kohtuutonta, että sairauden hoitoon tarvittavilla palveluilla on erilliset maksukatot. Yhdellä, sairauden- kustannukset maksukatolla, kevennettäisiin kustannustaakkaa sekä helpotettaisiin katon täyttymisen seuranta.

Maksukaton täyttymisen seuranta tulisi olla esim. kunnan seurattavana. läkkäille ja sairaille ihmisille seuranta saattaa tuottaa vaikeuksia ja jäädä jopa huomioimatta.

Pidämme hyvänä, että maksukattoa laajennetaan koskemaan suunterveydenhuoltoa, tilapäistä kotisairaanhoidoa ja kotisairaalahoidoa, terapioida, tiettyjä etäpalveluita sekä toimeentulotuesta maksettuja asiakasmaksuja. Toimeentulotuella maksettujen asiakasmaksujen sisällyttäminen maksukaton piiriin on perusteltua asiakkaiden yhdenvertaisen kohtelun, toimeentulotukiriippuvuuden vähentämisen ja hallinnollisen työn keventämisen kannalta.

7 b § Palvelun pitkäaikaisuus / Servicens långvariga karaktär

7 c § Pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon maksu / Avgift för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg, långvarig familjevård och långvarig sluten vård

10 b § Pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta, pitkäaikaisesta perhehoidosta ja pitkäaikaisesta laitoshoidosta perittävän maksun perusteena olevat tulot / Inkomster som utgör grund för avgiften för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg, långvarig familjevård och för långvarig sluten vård

10 c § Tuloista tehtävät vähennykset pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa / Avdrag från inkomsterna för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg, långvarig familjevård och långvarig sluten vård

10 d § Tuloista tehtävät erityiset vähennykset pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa perhehoidossa / Särskilda avdrag från inkomsterna för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och långvarig familjevård

10 f § Jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta sekä pitkäaikaisesta asumispalvelusta perittävän maksun perusteena olevat tulot / Inkomster som utgör grund för avgiften för fortlöpande och regelbunden service i hemmet samt för långvarig boendeservice

10 g § Tuloista tehtävät vähennykset jatkuvassa ja säännöllisessä kotona annettavassa palvelussa sekä pitkäaikaisessa asumispalvelussa / Avdrag från inkomsterna för fortgående och regelbunden service i hemmet samt för långvarig boendeservice

10 h § Tukipalvelut ja asumispalveluun liittyvät palvelut / Stöd tjänster och tjänster i samband med boendeservice

10 i § Laskennallinen metsätulo / Kalkylerad inkomst av skog

10 k § Palvelun keskeytyksen vaikutus asiakasmaksuun / Hur avbrott i servicen påverkar klientavgiften

11 § Maksun alentaminen ja perimättä jättäminen / Nedsättning och eftergift av avgift

On tärkeää, että kaikki kunnat noudattavat samoja ohjeita maksun alentamisen ja perimättä jättämisen osalta. Olisi tärkeää, että tämän toteutumista seurattaisiin jonkin instanssin toimesta. Tämän mahdollisuuden hakeminen on asiakkaan varassa ja katsomme, että laskun lähettäjän tulee varmistaa, että asiakas on tietoinen tästä mahdollisuudesta. Ehdotamme, että laskuun liitetään ohjeistus tästä mahdollisuudesta.

13 § Muulta kuin Suomessa asuvalta perittävä maksu / Avgift av dem som inte är bosatta i Finland

14 § *Tulojen, korvausten tai saamisten periminen kunnalle tai kuntayhtymälle / Uppbärande av inkomster, ersättningar eller fordringar till kommunen eller samkommunen*

14 a § *Viranomaisten tiedonsaantioikeus / Myndigheternas rätt att få upplysningar*

15 § *Muutoksenhaku / Ändringssökande*